

Tanker: Efter den betydningsfulde Forhandling, som fandt Sted i Torsdags og Fredags, tror jeg, det har været ret gavnligt for denne Sags rolige Behandling, at der er gaaet et Par Dage hen. Efter den Forhandling, som har fundet Sted her i Dag, faar man, naar man ser bort fra de Udfald, som vi nylig hørte her, og som aldrig savnes hos det ærede Medlem fra Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), og som jeg betragter som Desfært, isvrigt det Indtryk, at i det hele taget Dampen ikke har været saa højt oppe, som navnlig mod Slutningen af Mødet i Fredags. Jeg tror, at det er heldigt, at vi kunne behandle denne Sag noget mere rolig og noget mindre lidensfabelig. Jeg tror, at det var heldigt baade for Sagen og ogsaa for det forhandlende Flertal af Folketinget, om man ikke tog det saa ivrig, som hidtil, jeg tør næsten sige personlig, som der fra nogle Sider gøres, men at man ser mere paa den almindelige politiske Stilling fra det forhandlende Partis Standpunkt og aldrig glemmer, at det forhandlende Parti i Folketinget, det forhandlende Venstre, dog maa betragte sig væsentlig som eet Parti, og som vistnok burde have udsætnet de Differencer, der her have fundet Sted, inden det kom frem med Sagen i Salen, og ikke have givet sig til at udsægte dem her i Salen. Jeg skal for mit Vedkommende ikke komme dybt ind paa Betragtninger, som ærede Talere, navnlig i Fredags, kunde give Anledning til. Jeg har i det hele taget ikke haft nogen stærk Tilbøjelighed til at optræde i denne Sag, netop fordi den er blevet et Stridspunkt indenfor Venstre, og jeg holder ikke af at være med til at vadse Venstres Skidentøj for Højres Dine. Jeg betragter stadig Striden som staaende ikke mellem os indbyrdes, men lige over for Højre og Regeringen. Der er ogsaa en anden Grund, hvorfor jeg ikke har haft saa megen Tilbøjelighed til at udtale mig om denne Sag, som jeg ellers kunde have haft paa Grund af min tidligere Stilling til disse Spørgsmaal den Gang, da jeg var Ordfører i Toldudvalget, hvilket jeg ikke nu er og heller ikke venter at blive i denne Sag; hvad jeg siger, udtaler jeg ikke paa andres Vegne, men paa mine egne. Efter den Udtalelse, vi hørte fra den ærede Minister umiddelbart efter, at den ene af Forslagsstillerne havde indledet Sagen, kunde jeg ikke se rettere, end at denne Sag i en væsentlig Grad mistede det Grundlag, hvorpaa den er indbragt. Jeg kan nemlig ikke antage — jeg taler ganske vidende

om Forslagsstillernes Tanker og Hensigter, jeg udtaler mig efter, hvad jeg kan slutte mig til af, hvad der foreligger — jeg kan ikke antage, at de ærede Forslagsstillere vilde have indbragt dette, dersom de havde kunnet forudsæ, at Ministeren saa Dage efter, saaledes som han bebudede, vilde fremkomme med et Lovforslag i Landstinget angaaende Toldbogen. Disse to Sager, den lille Lov i Folketinget og det almindelige Toldlovsforslag i Landstinget, maatte uden Tvivl aldeles afgjort komme hinanden paatværs. Det har været Folketingets og det tidligere Toldudvalgs Ønske at saa Toldlovsforslaget behandlet i sin Helhed. Det maatte da ligge nær at afvente og se, hvorledes Ministerens Forslag vilde komme til at tage sig ud. Fremdeles har det været Toldudvalgets, og jeg tør sige den største Del af det forhandlende Venstres, aldeles bestemte Ønske, at kunne komme til en Forhandling om Toldloven med den ærede Minister og med Landstinget. Det er hidtil ikke lykkedes os i en meget lang Mærække. Hver Gang der er blevet indbragt et Toldlovsforslag, har man sagt til os: Vi ville ikke forhandle med Eder. Naar det er indbragt i Landstinget, er det kommet saa sent der ind, at Landstinget ikke har kunnet udtale sig derom, eller ogsaa har man beholdt det saa længe der, at Forhandling med Folketing og Landsting var umulig. Med Regeringen har Forhandling ikke kunnet finde Sted, og de Herrer af Højre her, som jo nærmest maatte føle sig kaldede til at udtale sig om Toldspørgsmaalet, have ligeledes studt Forhandlingen om Sagens Enkeltheder fra sig, saa længe man ikke opgav visse Grundprincipper forlods, traadte tilbage fra det Standpunkt, man indtog. Det Hovedstandpunkt, som Folketinget har indtaget i Toldspørgsmaalet, har været, at i alt Fald et Beløb svarende til Krigsskattoldden skulde eftergives, og at der for Resten for de øvrige Toldned sættelser burde tilvejebringes en Kompensation. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har meget rigtig udtalt, at, naar der kom en Forhandling i Stand, vilde hverken dette Standpunkt ubetinget kunne fastholdes, og heller ikke vilde Regeringen ubetinget kunne fastholde det Standpunkt, som Regeringen hidtil har stillet sig paa, at hvert Beløb i det væsentlige skulde kompenseres. Jeg kan sige, at det har staaet Toldudvalget klart, at naar en Forhandling kom i Stand, vilde ogsaa dette Punkt komme under Forhandling; men paa den anden Side, saa længe man undveg en Forhandling fra den anden Side, saa længe har der ikke været